

Maltas Ziņas

Maltas pagasta pārvaldes informatīvais izdevums

2021. gada 1. oktobris

Reģistrācijas numurs 40900027426

Nr. 9 (60)

Ziņas īsumā

Muzeja septembra priekšmets – tintnīca

Septembrī atsākas skolas gaitas. Turpinot Maltas vēstures muzeja 30. gadadienas rakstu sēriju, piedāvājam lasītājiem iepazīties ar tādu aktuālu muzeja krājuma priekšmetu kā tintnīca.

Maltas vēstures muzeja krājumā atrodas četras tintnīcas, katra pārstāv savu laika posmu. Trīs no tām ir stikla un viena metāla. Metāla tintnīca ir visnenākā un datējama ar 19. gs. beigām, muzeja krājumā nonākusi 28.03.2006. Stikla tintnīcu astoņšķautņņā formā muzejam uzdāvinājusi Antoņina Krūza 16.03.2010., tā datējama ar 20. gs. sākumu. Stikla tintnīcu kvadrāta formā dāvinājis mākslinieks un tautasdziesmu ilustrators Juris Gaigals 08.08.2008., datējums – 20. gs. 30 gadi. Dekoratīva stikla tintnīca, kuru muzejam dāvinājis Pēteris Jaudzems, datējama ar 20. gs. 20.–30. gadiem. Saņemts arī jauns dāvinājums – skolas tintnīca, tā saucamā drošā tintnīca, kuru pat apgāžot tinte neizlīst. «Ir dzirdēti daudzi skumji stāsti par izlietām tintnīcām skolas somās. Taču joprojām tiek uzskatīts, ka skaistākie rokraksti bijuši tieši laikā, kad rakstījuši ar spalvu un tinti...» piebilst MVM krājuma glabātāja Jana Indričāne.

Mūzikas skola – jūsu bērnu redzeslokam!

Vasaras pēdējā mēneša beigās Maltas Mūzikas skolā notika 1. klases uzņemšana. Šogad 1. klasē iestājās 12 izglītojamie. Mūzikas skolas kolektīvs sveic pirmklasniekus un novēl vienreizējus, neatkārtojamus, brīnišķīgus iespaidus mūzikas instrumenta apguvē. Šogad flautas spēli mācīs skolotāja **Lolita Svilāne**, bet saksofona spēli pasniegs **Juris Dervanovs**.

Maija beigās «Maltas Avīzē» bija raksts, ka Maltas Mūzikas skolai šogad aprit – 30 gadi! Jā, tā ir taisnība, un oktobra beigās tiks izveidots jubilejas koncerts ierakstā, kur piedalīsies gan skolas izglītojamie un skolotāji, gan arī skolas absolventi. Sekojiet informācijai skolas mājaslapā. Klātienē diemžēl pagaidām tikties nav iespējams, līdz ar to koncerts par godu Mūzikas skolas jubilejai būs attālināti, informē Maltas Mūzikas skolas direktors Normunds Štekels.

«Dzīpariņš» saņem dāvanas

Septembris iesākās ar jauniem izaicinājumiem, rūpēm, darbiem, piedzīvojumiem... un dāvanām! Paldies Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Maltas posteņa komandierim un mūsu audzēkņu tētim Ilmāram Vaičuļam par izdales materiāliem. Paldies Rēzeknes novada pašvaldības Izglītības un sporta pārvaldei par jauko pārsteigumu – Baubau koka konstruktoru.

Kamēr septembris priecē ar saulaino laiku, izbaudām iespēju darboties ar dabas materiāliem, spēlēties koku lapās, veidot ornamentus. Septembrī ieskandinājām ar Zinību dienu, tad suminājām tētus Tēvu dienā, noslēdzām mēnesi ar Miķeļdienas svinēšanu, informē Maltas PII «Dzīpariņš» vadītāja Alīna Čistjakova.

Bibliotēkā – dāliju izstāde

No 20. līdz 24. septembrim Maltas pagasta bibliotēkā bija skatāma dāliju izstāde, kas Maltas pagasta bibliotēkā tiek rīkota katru gadu un ir kļuvusi par visu iemīļotu tradīciju.

Šogad izstāde izdevusies īpaši krāšņa, tajā eksponētas 23 dāliju šķīmes, arī krāsu spektrs plašs – no koši baltas līdz piesātinātiem violetiem toņiem. Tas nekas, ka laika gaitā nozuduši šķirņu nosaukumi, tāpēc vien prieks par formu un krāsu dažādību nav mazāks! Paldies mūs lasītājam Janīnai Otkovai, Anželai Sandulovai, Marijai Žigonovai un bibliotekārei Marijai Trusovai par dalību izstādes tapšanā un dalīšanos ar saviem krāšņajiem ziediem!» saka Maltas pagasta bibliotēkas vadītāja Ērika Grigorjeva.

❖ **No 1. līdz 20. oktobrim** Maltas KN fotoizstāde «Skaista muna tāva sāta» (autors Aleksandrs Lebeds). Redzamas 15 Maltas pagastu apvienības sakoptās sētas, konkursa dalībnieces.

❖ **23. oktobrī plkst. 13.00** no Maltas KN pastaiga pa rudens sajūtu taku «Iemīli rudeni».

Aizvadīts «Borovys tiergs» Maltā

Kā jau ierasts, ik rudeni uz Maltu aicina «Borovys tiergs». Gaidot šo dienu, tapa tieši tam veltīta dziesma ar Normunda Štekeļa melodiju, Elīnas Prusakas vārdiem, to iedziedāja Kristīne Zeltiņa un Normunds Štekels, vijoli spēlēja Agate Gžibovska, producentis – Einārs Lipskis. Ar šo dziesmu arī tika atklāts «Borovys tiergs 2021».

Šīgada tiergus tēma bija «Lopkopība», un tika godināti Maltas pagasta lopkopji: Antons Lignarskis, Nikolajs Aliks, Aija Jermolajeva, Jānis Gribusts, Tatjana Šembele, Jeļena Vaičule, Gaļina Gruznova. Maltas pagasta pārvaldes vadītājs Vitālijs Skudra pasniedza Pateicības rakstu un dāvētu vēja zvanu, ko veidojis keramiķis Aivars Ušpelis. Klātbijušos sveica arī Rēzeknes novada pašvaldības pagaidu administrācijas vadītājs Monvīds Švarcs, sakot paldies visiem par paveikto un vēlot veiksmi iecerēs.

Protams, bez tirgošanās un tirgotājiem tirgus nebūtu tirgus. Tāpat varēja degustēt Latgales gardumus (ko sarūpēja SIA «Latgolys golds», ZS «Ceļtekas», ZS «Vītoli medus»).

Radošajās darbnīcās apmeklētāji tika mudināti darboties ar ādu un vilnu: SIA «Kristāla korpīte» saimnieks Andris Kačkāns piedāvāja izveidot «Mini pastaliņas», Gaigalavas sieviešu klubiņa «Rokdarbiņš» dāmas rādīja, kas top no vilnas. Savukārt maltēniete Vita Kāpostīņa-Tučē ieinteresēja ar filcēšanas noslēpumiem. Tāpat bija vairākas izkustēšanās iespējas: šaušana «ar ragatku» pa gumijas cāļiem, aplū uzmešana uz rāgiem, ābolu mešana grozā, dzīvnieku pēdu atpazīšana. Šos uzdevumus veica brīvprātīgie jaunieši Dagne Tuče, Solveiga Lozda, Milla Ketija Senkova un Jekaterina Molčanova.

Arī koncerts bija ar humora devu, kur programmas vadītāji (Elīna Prusaka un Imants Tučs) atcerējās Ādama un Ievas laika «modi», tad ādas apģērbu, tad audumus, tā nonākot līdz mūsdienai skaistajām lietām un izstrā-

dājumiem, ko mums šodien dod lopkopība.

To visu atainot varēja, pateicoties pašdarbības kolektīviem: Mākoņkalna folkloras kopai (vad. Ināra Smirnova), Pušas līnijdeju grupai «Pirmais solis» (Ruta Mika), Maltas kapelai «Malta» (Normunds Štekels), sieviešu korim «Madarīņa» (Kristīne Zeltiņa), krievu dziesmu ansamblim «Kalīnuška» (Olga Gaile), deju kolektīvam «Rutuļi» un līnijdeju grupai «Pienepūka. Un noslēgumā teātra mīļiem balzāma un humora deva dvēselei Valda Artava dzejas izrādē «Lai ir grūti, dzīvo ar pilnu krūti» (Valentīna Deksnē) Gaigalavas amatiereteātra «Apinis» iestudējumā.

«Rudens ir miera laiks, un to, ko izaudzējam ziedos, mēs saņemam augļos,» reiz sacījis Semjuels Batlers. Šie un citi viedī vārdi atrodami Maltas ciematā izvietotos baneros ar fotokolāžām, kur savas pēdas atstājuši pārdevēji, pircēji, pašdarbnieki, ciemiņi, maltēnieši... «Borovys tiergā» no 2016. līdz 2020. gadam.

Maltas KN vadītāja **Elīna Prusaka**

Maltā aizvadītas Eiropas kultūras mantojuma dienas

Vitālijs Skudra pasta balodi saņem no tā saimnieces Anastasijas Deksnē rokām

17. septembrī Latvijas Maltas vēsturē tika ierakstīta vēl viena lappuse, piepildīta ar transporta simboliku: pasta baloži, zirglietas, pajūgu zvaniņu un retro automobiļi un, protams, divi Eiropas transporta sistēmā nozīmīgi objekti – Maltas zirgu pasta stacija un dzelzceļa stacija «Malta». Maltas vēstures muzejam (MVM) sapulcinot viesus no Rēzeknes, Daugavpils, Krāslavas (simboliski sasaistot nozīmīgos zirgu pasta ceļa objektus) un apstājoties vairākās tematiskās «stacijās», nosvinēts šis Eiropas mēroga pasākums.

Diena sākās ar 21 pasta baloža spārnu švīkoņu debesīs no zirgu pasta stacijas pagalma 1. maija ielā 44, lai dotos uz Rēzekni (seno Režicu). Svētku vēstneši izlidoja no baložu audzētāja Antona Dekšņa sievas Anastasijas, Maltas pagasta pārvaldes vadītāja Vitālija Skudras, zirgu pasta stacijas ēkas īpašnieces Sandras Kudles un citu klātbijušo rokām.

Maltā pasākumu programma turpinājās pēcpusdienā, kad vēsturiskās ēkas pagalmā ikviens varēja iesaistīties dažādās ar transporta tēmu saistītās nodarbēs. Irēna Baufale no amatu darbnīcas «Apkalnmājas» stāstīja par zirglietām un radošajā darbnīcā piedāvāja izgatavot «laimes pakaviņus» no ādas. Ludmila Merkulova demonstrēja pajūgu zvaniņus, ar zirgu tematiku apgleznotus dekoratīvos šķīvjus, zirgu kaklarotas/ siksnas, bet bronzas zirdziņus izstādīja viņas meita Jeļena Hočeva – MVM izsludinātās Zirglietu un Pastlietu akcijas dalībniece. Aleksandrs Maijers piedāvāja uzmeistarot katram savu žvūrgzdynu, bet vēlāk demonstrēja pašdarinātos rīkus: virstoņu stabuli no ūdensvada caurules, svilpaunieku no valrieksta čaumalas u.c. (Aleksandru atceramies no koncertstāsta «Latgales gredzens», kuram viņš izgatavoja unikālo lamelafonu.) Tāpat interesenti izmantoja iespēju iesaistīties grafikas darbnīcā «Senais zirgu pasts», ko vadīja māksliniece Jana Indričāne.

Saikni ar laikmetiem veidoja izzinošā vides orientēšanās spēle «Nākotnes pastnieki», kurā bērni Maltas BJC metodiķes Intas Bules vadībā pētīja ceļa posmu no dzelzceļa līdz zirgu pasta stacijai. Kopumā – piecas komandas: 1. vietā «Gudrie Rūķīši» – Egija Terēze Babre un Viktorija Grigorjeva, 2. vietā «Volga» – Marks Tučs un Daniels Rutkovskis, 3. vietā «Jaunie pastnieki» – Una Pranča un Jūlija Razumejeva, 4. vietā «Aboba» – Artūrs Kolosovs un

Vides orientēšanās spēles «Nākotnes pastnieki» dalībnieki

Adrians Kurmeļovs, 5. vietā «Zilie leopardi» – Aida Doroščenoka un Nikola Tkačenko.

Pasākuma kultūras programmu papildināja kapela «Malta» (vad. Normunds Štekels) un deju kopa «Lūznavā» (Iveta Alikā). Bet 19. gadsimta gaisotnē ļāva ieskatīties Daugavpils kluba «Dinaburga 1812» pārstāvji, kas popularizē 19. gadsimta sākuma tērpus un dejas (vadītāja Irina Kondrašova). Tāpat noskaņai pie zirgu pasta stacijas ieejas bija uzstādītas kamanas un līnijdroškas, ko restaurējusi māksliniece Svetlana Skačkova-Marčenko. Bet īstenu laikmetu sasaukšanās sajūtu radīja Svetlanas un viņas vīra Aleksandra izveidotā «Latgales Retro Auto kluba» astoņi spēkrati – automašīnas, kuru īpašnieki bija ieradušies no vairākām Latgales vietām: Andrejs Jermolajevs (Preiļi); Andris un Lolita Beitāni (Andrupene); Deniss Leonovs (Rēzekne); Vitālijs Munda (Rēzekne); Aleksandrs Kašerins un Indra Kucina (Daugavpils); Roberts Zunda un Irēna Zdanovska (Rēzekne). Izbraukuši goda apli pa ciemata ielām, spēkrati atklāja un noslēdza svinīgo pasākumu.

Klātbijušos uzrunāja Rēzeknes novada pašvaldības Kultūras nodaļas vadītāja Ināra Pleikšne, Maltas pagasta pārvaldes vadītājs Vitālijs Skudra, Daugavpils Universitātes profesors Henrihs Soms, kurš novēlēja: «Lai šādi objekti pastāvētu. Visu nevar saglabāt, bet atmiņā tiem jādzīvo.» Pasākuma organizatori pateicās Sandrai un Ivanam Kudļiem par saudzīgo un skaisto vēsturiskās vietas – zirgu pasta stacijas uzturēšanu.

Visiem pasākuma programmas dalībniekiem tika pasniegtas Maltas keramiķa Aleksandra Visocka darinātais Laimes pakavs ar simbolisku pajūga zvaniņu un uzrakstu «Borovaja». Savukārt svinību noslēgumā tika atklāts sižetisks sienas gleznojums, ko četru dienu laikā radīja MVM krājuma glabātāja, māksliniece Jana Indričāne sadarbībā ar Maltā atvērtās kafējnīcas «Borovos krūgs» saimniekiem Oskaru Babri un Lāsmu Drozdi. Jauns vaibsts senatnīgi mūsdienīgās Maltas sejā! Lai tas ir jauns sākums uzņēmējiem un mums visiem atgādina, ka nākotnes Maltas labā mums jāmecešam komunikēt un sadarboties! Tad ir iespējams VISS!

Skaidrīte Svīkša

(Fotoreportāža no pasākuma – 20. lpp., plašāku rakstu lasiet mājaslapā www.malta.lv).